YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

14 päivänä huhtikuuta 2005 *

Asiassa C-110/03,

jossa on kyse EY 230 artiklaan perustuvasta kumoamiskanteesta, joka on nostettu 10.3.2003,

Belgian kuningaskunta, asiamiehenään aluksi A. Snoecx ja sittemmin E. Dominkovits, avustajinaan asianajajat D. Waelbroeck ja D. Brinckman, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään G. Rozet, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jota tukee

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään K. Manji, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijana,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit A. Borg Barthet, J.-P. Puissochet, J. Malenovský (esittelevä tuomari) ja U. Lõhmus,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 29.9.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,
kuultuaan julkisasiamiehen 16.12.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Belgian kuningaskunta vaatii kanteessaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta työllisyystukeen 5 päivänä joulukuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2204/2002 (EYVL L 337, s. 3 ja oikaisu EYVL L 349, s. 126; jäljempänä riidanalainen asetus) kumoamista.

2 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 19.9.2003 antamalla määräyksellä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta hyväksyttiin väliintulijaksi tukemaan komission vaatimuksia. Kyseinen jäsenvaltio ilmoitti 24.11.2003 päivätyllä kirjeellä luopuvansa väliintulokirjelmän jättämisestä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 EY 89 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan antaa aiheelliset asetukset 87 ja 88 artiklan soveltamisesta ja etenkin vahvistaa ne edellytykset, joilla 88 artiklan 3 kohtaa sovelletaan, sekä ne tukimuodot, joihin tätä menettelyä ei sovelleta."

4 EY 136 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Yhteisön ja jäsenvaltioiden tavoitteena on — — työllisyyden edistäminen, elin- ja työolojen kohentaminen siten, että olojen yhtenäistäminen olisi mahdollista niitä kohennettaessa, riittävä sosiaalinen suojeleminen, työmarkkinaosapuolten välinen vuoropuhelu, inhimillisten voimavarojen kehittäminen tarkoituksena saavuttaa korkea ja kestävä työllisyystaso, ja syrjäytymisen torjuminen.

— —"

5 EY 137 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se oli ennen Nizzan sopimusta, määrättiin seuraavaa:

"Edellä 136 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseksi yhteisö tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimintaa seuraavilla aloilla:

— erityisesti työympäristön parantaminen työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi;

— työehdot;

— tiedottaminen työntekijöille ja työntekijöiden kuuleminen;

— työmarkkinoilta syrjäytyneiden henkilöiden integroiminen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 150 artiklan määräyksiä;

— miesten ja naisten välinen tasa-arvo asioissa, jotka koskevat heidän mahdollisuuksiaan työmarkkinoilla sekä heidän kohteluaan työssä."

6 EY 137 artiklan 3 kohdassa todettiin ensin, että neuvosto tekee lähtökohtaisesti ratkaisunsa määräenemmistöllä, ja määrättiin sitten seuraavaa:

"Seuraavilla aloilla neuvosto tekee ratkaisunsa kuitenkin yksimielisesti — —:

— —

— työllisyyden ja työpaikkojen luomisen edistämisen rahoitukseen osallistuminen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sosiaalirahastoon liittyvien määräysten soveltamista."

7 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen [87] ja [88] artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin 7 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 (EYVL L 142, s. 1) neljännessä perustelukappaleessa täsmennetään seuraavaa:

"— — komissio on soveltanut perustamissopimuksen [87] ja [88] artiklaa useissa päätöksissä; se on myös ilmaissut politiikkansa useissa tiedonannoissa; komissiolla

olisi oltava mahdollisuus perustamissopimuksen [87] ja [88] artiklan soveltamisessa sillä olevan huomattavan kokemuksen ja sen kyseisten määräysten perusteella antamien yleisten asiakirjojen perusteella tehokkaan valvonnan varmistamiseksi ja hallinnon yksinkertaistamiseksi komission valvontaa heikentämättä antaa aloilla, joilla sillä on riittävää kokemusta yleisten soveltuvuusperusteiden määrittämiseksi, asetuksia tiettyjen tukimuotojen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille perustamissopimuksen [87] artiklan 2 ja 3 kohdan määräysten mukaisesti sekä siitä, että kyseisiin tukimuotoihin ei sovelleta perustamissopimuksen [88] artiklan 3 kohdassa määrättyä menettelyä."

8 Asetuksen N:o 994/98 viidennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"— — ryhmäpoikkeusasetukset lisäävät avoimuutta ja oikeusvarmuutta — —."

9 Asetuksen N:o 994/98 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Komissio voi tämän asetuksen 8 artiklassa säädetyn menettelyn ja perustamissopimuksen [87] artiklan mukaisesti antamissaan asetuksissa säätää, että seuraavat tukimuodot soveltuvat yhteismarkkinoille ja että ne vapautetaan perustamissopimuksen [88] artiklan 3 kohdassa määrätystä ilmoitusvelvollisuudesta:

a) tuet:

— —

iv) työllistämiselle ja koulutukselle;

— —

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa asetuksissa on täsmennettävä kunkin tukimuodon osalta seuraavat seikat:

a) tuen tarkoitus,

b) tuensaajaryhmät,

c) kynnysarvot, jotka ilmaistaan joko tuen enimmäisosuuksina suhteessa kaikkiin tukikelpoisiin kustannuksiin tai tuen enimmäismäärinä,

d) tukien kasautumista koskevat edellytykset,

e) 3 artiklan mukaiset valvontaehdot.

— —"

10 Riidanalainen asetus annettiin asetuksen N:o 994/98 perusteella.

11 Riidanalaisen asetuksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tätä asetusta on sovellettava ohjelmiin, jotka ovat perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea ja joista myönnetään tukea työpaikkojen luomiseen, epäedullisessa asemassa olevien ja alentuneesti työkykyisten työntekijöiden palkkaamiseen tai alentuneesti työkykyisten työllistämisestä aiheutuvien ylimääräisten kulujen kattamiseen.

2. Tätä asetusta on sovellettava kaikilla aloilla myönnettyyn tukeen — —.

Asetusta ei sovelleta hiiliteollisuuden ja laivanrakennuksen alalla myönnettyyn tukeen eikä 4 artiklassa tarkoitettuun tukeen työpaikkojen luomiseksi liikenteen alalla. Tällaisesta tuesta on ilmoitettava ennakolta komissiolle perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

— —"

12 Saman asetuksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

— —

f) 'epäedullisessa asemassa olevalla työntekijällä' henkilöä, joka kuuluu ryhmään, jolla on vaikeuksia päästä työmarkkinoille ilman apua eli henkilöä, joka täyttää ainakin yhden seuraavista ehdoista:

i) nuorta henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on päättänyt täysipäiväisen opiskelun enintään kaksi vuotta sitten ja joka ei aikaisemmin ole saanut ensimmäistä vakinaista työpaikkaansa;

— —

viii) pitkäaikaistyötöntä henkilöä, eli henkilöä, joka on ollut työtön 12 kuukautta viimeisten 16 kuukauden aikana, tai alle 25-vuotiaiden tapauksessa 6 kuukautta viimeisten 8 kuukauden aikana;

— —."

13 Riidanalaisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraava:

"1. Jollei 9 artiklasta muuta johdu, kaikki tämän asetuksen edellytykset täyttävät tukiohjelmat soveltuvat perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan mukaisesti yhteismarkkinoille ja vapautetaan perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että

a) jokainen tällaisesta ohjelmasta myönnettävä tuki täyttää kaikki tämän asetuksen edellytykset;

b) ohjelmassa esitetään suora viittaus tähän asetukseen mainitsemalla sen nimi ja viite julkaisemisesta Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä."

14 Riidanalaisen asetuksen 4 artiklan otsikkona on "Työpaikkojen luominen" ja sen 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Työpaikkojen luomiseen tarkoitettujen tukiohjelmien ja jokaisen ohjelmista myönnettävän tuen on täytettävä 2, 3 ja 4 kohdan edellytykset.

2. Kun työpaikkoja luodaan alueilla tai aloilla, jotka eivät tuen myöntämishetkellä ole aluetukikelpoisia perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan mukaisesti, tuen bruttointensiteetti ei saa olla yli

a) 15 prosenttia pienten yritysten osalta;

b) 7,5 prosenttia keskisuurten yritysten osalta.

3. Kun työpaikkoja luodaan alueilla tai aloilla, jotka tuen myöntämishetkellä ovat aluetukikelpoisia perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan mukaisesti, tuen nettointensiteetti ei saa ylittää komission kullekin jäsenvaltiolle hyväksymässä ja tuen myöntämishetkellä sovellettavassa kartassa määritettyä

alueellisen investointituen enimmäistasoa: tässä yhteydessä viitataan muun muassa monialaisiin puitteisiin alueellisesta tuesta suurille investointihankkeille.

— —"

15 Monialaisista puitteista alueellisesta tuesta suurille investointihankkeille 19 päivänä maaliskuuta 2002 annetun komission tiedonannon (EYVL C 70, s. 8; jäljempänä monialaiset puitteet) 27 kohdassa kielletään tuet investointihankkeille terästeollisuuden alalla.

16 Riidanalaisen asetuksen 4 artiklan 4 ja 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

"4. Edellä 2 ja 3 kohdassa vahvistettuja enimmäistasoja sovelletaan tuen intensiteettiin, joka lasketaan prosentteina luotujen työpaikkojen kahden vuoden palkkakustannuksista seuraavin edellytyksin:

a) luodut työpaikat johtavat sekä kyseisen toimipaikan että yrityksen työntekijöiden nettomäärän lisääntymiseen 12 viime kuukauden keskiarvoon verrattuna;

b) luodut työpaikat säilytetään vähintään kolmen vuoden ajan tai pk-yritysten [pienten ja keskisuurten yritysten] tapauksessa kahden vuoden ajan; ja

c) työpaikkojen luomisen tuloksena työllistetyillä uusilla työntekijöillä ei ole ollut aikaisemmin työpaikkaa tai he ovat menettäneet tai olleet menettämässä aikaisemman työpaikkansa.

5. Jos tuki työpaikkojen luomiseen myönnetään tämän artiklan nojalla vapautetusta tukiohjelmasta, epäedullisessa asemassa olevien työntekijöiden palkkaamiseen tai alentuneesti työkykyisten työntekijöiden palkkaamiseen voidaan myöntää lisätukea 5 tai 6 artiklan mukaisesti."

17 Riidanalaisen asetuksen 5 artiklan otsikkona on "Epäedullisessa asemassa olevien ja alentuneesti työkykyisten työntekijöiden palkkaaminen", ja siinä säädetään seuraavaa:

"1. Tukiohjelmien, joilla tuetaan epäedullisessa asemassa olevien ja alentuneesti työkykyisten työntekijöiden palkkaamista johonkin yritykseen, ja jokaisen tällaisesta ohjelmasta myönnettävän tuen on täytettävä 2 ja 3 kohdassa asetetut edellytykset.

2. Epäedullisessa asemassa olevan ja alentuneesti työkykyisen työntekijän tai tällaisten työntekijöiden palkkaamiseen myönnettävän tuen kokonaismäärän bruttointensiteetti, joka lasketaan prosentteina palkkaamista seuraavan vuoden palkkakustannuksista, ei saa ylittää 50:tä prosenttia epäedullisessa asemassa olevien työntekijöiden osalta tai 60:tä prosenttia alentuneesti työkykyisten työntekijöiden osalta.

— —"

18 Saman asetuksen 6 artiklan otsikkona on "Alentuneesti työkykyisten työllistämisestä aiheutuvat ylimääräiset kulut", ja siinä säädetään seuraavaa:

"1. Tukiohjelmien, joilla tuetaan alentuneesti työkykyisten työntekijöiden työllistämistä, ja jokaisen tällaisesta ohjelmasta myönnetyn tuen on täytettävä 2 ja 3 kohdassa asetetut edellytykset.

2. Tuki yhdessä 5 artiklan nojalla myönnetyn tuen kanssa ei saa ylittää tasoa, joka tarvitaan tasapainottamaan työntekijän tai työntekijöiden työkyvyn rajoitteista johtuvaa alhaisempaa tuottavuutta ja kustannuksia

a) toimitilojen muuttamisesta,

b) henkilöstön työllistämisestä yksinomaan alentuneesti työkykyisen työntekijän tai tällaisten työntekijöiden avustamiseen,

c) laitteiden mukauttamisesta tai hankkimisesta heidän käyttöönsä,

jotka on toteutettava niiden kustannusten lisäksi, joita tuensaajalle olisi aiheutunut työllistettäessä muita kuin alentuneesti työkykyisiä työntekijöitä sen jakson ajan, jonka yksi tai useampi alentuneesti työkykyinen työntekijä on yrityksen palveluksessa.

— —"

19 Riidanalaisen asetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa täsmennetään ensin, että 4 artiklan nojalla poikkeuksen saanut tuki ei lähtökohtaisesti saa kasautua muiden EY 87 artiklassa tarkoitettujen valtiontukien kanssa, minkä jälkeen mainitun artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Poiketen siitä, mitä säädetään 2 ja 3 kohdassa, tämän asetuksen 5 ja 6 artiklan nojalla poikkeuksen saaneista ohjelmista myönnetty tuki saa kasautua muiden perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen valtiontukien tai muun samoihin palkkakustannuksiin myönnetyn yhteisön rahoituksen kanssa, myös tämän asetuksen 4 artiklan nojalla poikkeuksen saaneen tuen kanssa, joka on sopusoinnussa 2 ja 3 kohdan kanssa. Edellytyksenä on, että kasautuminen ei johda bruttointensiteettiin, joka on yli 100 prosenttia palkkakustannuksista ajalta, jolloin yksi tai useampi työntekijä on työllistetty."

20 Saman asetuksen 9 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tukiohjelmat edistämään sellaisten työntekijäryhmien palkkaamista, jotka eivät ole 2 artiklan f kohdassa tarkoitetussa epäedullisessa asemassa, kuuluvat jatkossakin perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisen ilmoitusvelvollisuuden piiriin, ellei niitä vapauteta 4 artiklan nojalla. Ilmoituksissa jäsenvaltioiden on esitettävä komission arvioitavaksi perustelut, jotka osoittavat kyseisten työntekijöiden olevan epäedullisessa asemassa. Tällöin sovelletaan 5 artiklaa."

21 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen 12 päivänä tammikuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 70/2001 (EYVL L 10, s. 33) 3 artiklan 2 kohdassa on vastaavanlainen säännös kuin riidanalaisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa, joka on esitetty tämän tuomion 13 kohdassa.

22 Pienille ja keskisuurille yrityksille myönnetystä valtiontuesta asetuksen N:o 70/2001 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Investointi aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen yhteisössä tai sen ulkopuolella on yhteismarkkinoille soveltuva perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitusvelvollisuudesta, jos se täyttää 2–6 kohdassa vahvistetut edellytykset.

— —

6. Jos tuki lasketaan luotujen työpaikkojen perusteella, tuen määrä ilmaistaan prosentteina luotujen työpaikkojen kahden vuoden palkkakustannuksista seuraavin edellytyksin:

a) työpaikkojen luomisen on oltava sidoksissa aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen tehtävän investointihankkeen toteuttamiseen. Työpaikat on luotava kolmen vuoden kuluessa investoinnin toteuttamisesta;

b) investointihankkeen on johdettava kyseisen laitoksen työntekijöiden nettomäärän lisääntymiseen viimeisen 12 kuukauden keskiarvoon verrattuna; ja

c) luodut työpaikat on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan."

Kanne

23 Riidanalaisen asetuksen kumoamisvaatimuksensa tueksi Belgian kuningaskunta esittää kolme kanneperustetta.

24 Ensimmäinen kanneperuste perustuu asetuksella N:o 994/98 myönnetyn valtuutuksen rajojen rikkomiseen sikäli kuin riidanalainen asetus ei täytä asetuksen N:o 994/98 viidennessä perustelukappaleessa asetettua tavoitetta avoimuudesta ja oikeusvarmuudesta (kanneperusteen ensimmäinen osa) ja sikäli kuin riidanalaisella asetuksella asetetaan ankarampia edellytyksiä työllisyystukijärjestelmälle, vaikka asetuksen N:o 994/98 mukaan komissiolla oli toimivalta ainoastaan kodifioida olemassa oleva käytäntö (kanneperusteen toinen osa).

25 Toinen kanneperuste perustuu yhteisön yleisten oikeusperiaatteiden, kuten toissijaisuusperiaatteen, suhteellisuusperiaatteen, yhteisön toimien johdonmukaisuutta koskevan periaatteen ja syrjintäkiellon periaatteen, loukkaamiseen.

26 Kolmas kanneperuste perustuu perustamissopimuksen rikkomiseen sikäli kuin Amsterdamin sopimuksella EY:n perustamissopimukseen otetun EY 137 artiklan 3 kohdan voimaantulon jälkeen riidanalaista asetusta ei enää voitu antaa asetuksen N:o 994/98 perusteella.

Ensimmäinen kanneperuste

Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa

27 Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäisellä osalla Belgian hallitus moittii riidanalaista asetusta siitä, että se ei ole selkeä. Tältä osin on todettava, että vaikka kantaja esittääkin tämän osan asetuksen N:o 994/98 rikkomiseen perustuvan kanneperusteen yhteydessä — kuten käy ilmi myös sen otsikosta — kyseinen väite perustuu itse asiassa oikeusvarmuuden yleisen periaatteen loukkaamiseen. Kanteen sisällöstä ilmenee nimittäin, että Belgian hallitus moittii riidanalaista asetusta nimenomaisesti siitä, että sillä on "loukattu oikeusvarmuuden periaatetta", ja esittää kyseisen väitteen viitaten lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen mainittua yleistä periaatetta koskevaan oikeuskäytäntöön. Seuraavan kanneperusteen yhteydessä Belgian hallitus vetoaa lisäksi useiden "muiden" yleisten oikeusperiaatteiden loukkaamiseen.

28 Vaikka Belgian hallitus esittääkin tässä yhteydessä asetuksen N:o 994/98 viidennen perustelukappaleen, jonka mukaan "ryhmäpoikkeusasetukset lisäävät avoimuutta ja oikeusvarmuutta", se tekee tämän ainoastaan vedotakseen kyseiseen yleiseen periaatteeseen.

29 Kyseinen väite on täten ymmärrettävä siten, että se koskee yleistä oikeusvarmuuden periaatetta.

30 On syytä muistuttaa siitä, että oikeusvarmuuden periaate on yhteisön oikeuden perusperiaate, joka edellyttää erityisesti, että säännösten on oltava selviä ja täsmällisiä, jotta oikeussubjektit voivat ilman epävarmuutta saada tiedon oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan ja ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin (ks. asia 169/80, Gondrand Frères ja Garancini, tuomio 9.7.1981, Kok. 1981, s. 1931 ja asia C-143/93, Van Es Douane Agenten, tuomio 13.2.1996, Kok. 1996, s. I-431, 27 kohta).

31 Koska tietynasteinen epävarmuus oikeussäännön ulottuvuudesta on kuitenkin erottamaton osa oikeussääntöä, nyt esillä olevan kanteen — jossa Belgian kuningaskunta perustaa väitteensä pääasiallisesti oletettuihin tilanteisiin — tapaisissa tilanteissa on rajoituttava sen selvittämiseen, liittyykö kyseessä olevaan säädökseen niin paljon epäselvyyttä, että mainittu jäsenvaltio ei voi tämän johdosta selvittää riittävällä varmuudella mahdollisia epäselvyyksiä riidanalaisen asetuksen merkityksen tai ulottuvuuden osalta.

32 Ensimmäiseksi Belgian hallitus väittää, että selvyyden puute aiheutuu riidanalaiseen asetukseen otettujen säännösten osittaisista päällekkäisyyksistä eräissä muissa yhteisön säädöksissä olevien säännösten kanssa, kuten 10 päivänä maaliskuuta 1998 annetuissa alueellisia valtiontukia koskevissa suuntaviivoissa (EYVL C 74, s. 9; jäljempänä suuntaviivat), monialaisissa puitteissa ja asetuksessa N:o 70/2001 olevat säännökset.

33 Aluksi on todettava, että riidanalainen asetus annettiin asetuksen N:o 994/98 perusteella ja että se on EY 249 artiklan nojalla velvoittava ja yleisesti pätevä. Suuntaviivojen ja monialaisten puitteiden oikeudellisena perustana ei sitä vastoin ole perustamissopimus tai sen nojalla annettu oikeussääntö. Tämän seurauksena päällekkäisyyksien ilmetessä riidanalaisen asetuksen säännöksillä on etusija suhteessa suuntaviivoihin tai monialaisiin puitteisiin (ks. suuntaviivojen ulottuvuuden ja perustamissopimuksen määräysten välisestä suhteesta asia C-288/96, Saksa v. komissio, tuomio 5.10.2000, Kok. 2000, s. I-8237, 62 kohta ja asia C-310/99, Italia v. komissio, tuomio 7.3.2002, Kok. 2002, s. I-2289, 52 kohta).

34 Asetuksen selvyyttä ei häiritse myöskään se, että sen soveltamisala ja asetuksessa säädetyt edellytykset, joiden täyttyessä tukien voidaan katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille, ovat osittain päällekkäiset asetuksen N:o 70/2001 soveltamisalan ja siinä säädettyjen soveltuvuudelle asetettujen edellytysten kanssa.

35 Belgian hallitus väittää, että epäselvyys aiheutuu erityisesti eroavuudesta eräässä soveltuvuudelle asetetussa edellytyksessä, joka mainitaan kyseisissä kahdessa asetuksessa ja joka koskee ajanjaksoa, jonka ajan luodut työpaikat on säilytettävä, kun kyseessä on pienten ja keskisuurten yritysten eduksi luotu tukijärjestelmä. Riidanalaisen asetuksen 4 artiklan 4 kohdan b alakohdassa nimittäin edellytetään kahden vuoden aikaa, kun vastaavan ajanjakson kestoksi on asetuksen N:o 70/2001 4 artiklan 6 kohdan c alakohdassa säädetty viisi vuotta.

36 Aluksi on todettava, että mainitut kaksi asetusta ovat itsenäisiä suhteessa toisiinsa ja niillä pyritään eri tavoitteisiin. Täten kyseisissä asetuksissa olevat soveltuvuudelle asetetut muut edellytykset, kuten esimerkiksi riidanalaisen asetuksen 4 artiklan 4 kohdan c alakohta ja asetuksen N:o 70/2001 4 artiklan 6 kohdan a alakohta, ja asetusten soveltamisalat eivät ole täysin yhteneväisiä. Tältä osin on ilmeisen selvää, kun otetaan huomioon riidanalaisen asetuksen 3 artiklan 1 kohta ja asetuksen N:o 70/2001 3 artiklan 2 kohta, että tukijärjestelmä soveltuu yhteismarkkinoille ja on vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta, mikäli se kuuluu joko riidanalaisen asetuksen soveltamisalaan ja täyttää kaikki kyseisessä asetuksessa asetetut edellytykset, mukaan luettuna asetuksen 4 artiklan 4 kohdan b alakohdassa esitetty edellytys, tai mikäli se kuuluu asetuksen N:o 70/2001 soveltamisalaan ja täyttää tuossa asetuksessa asetetut edellytykset, mukaan luettuna asetuksen 4 artiklan 6 kohdan c alakohdassa esitetty edellytys.

37 Näin on todettava, että Belgian hallitus ei ole osoittanut, että edellä mainittujen yhteisön säännösten — jotka lisäksi täydentävät toisiaan — yhtäaikainen olemassaolo haittaisi itse riidanalaisen asetuksen selvyyttä.

38 Toiseksi Belgian hallitus katsoo, että riidanalaisen asetuksen soveltamisalan määritelmä ei ole selkeä, koska ne talouden alat, jotka mainitun asetuksen 4 artiklan 3 kohdan nojalla eivät voi saada tukea työpaikkojen luomiseen, eivät ole samat, kuin alat, jotka mainitaan asetuksen 1 artiklassa, jossa määritetään asetuksen soveltamisala ja suljetaan eräät näistä aloista soveltamisalan ulkopuolelle.

39 Tältä osin on todettava, että riidanalaisen asetuksen 1 artiklassa rajoitetaan asetuksen yleistä soveltamisalaa, kun taas asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa on kyse ainoastaan tukijärjestelmistä työpaikkojen luomiseksi alueilla tai aloilla, jotka ovat aluetukikelpoisia. Tämän johdosta mainittua 4 artiklan 3 kohtaa on pidettävä erityissäännöksenä suhteessa saman asetuksen 1 artiklaan siten, että 4 artiklalle on annettava etusija 1 artiklaan nähden tilanteissa, joita sillä on nimenomaisesti pyritty sääntelemään. Riidanalaisen asetuksen soveltamisalaan ei täten liity mitään epäselvyyttä.

40 Kolmanneksi Belgian hallitus moittii epäselvyydestä riidanalaisen asetuksen 2 artiklan f alakohdan i alakohdassa esitettyä epäedullisessa asemassa olevan työntekijän määritelmää, jonka mukaan mainittuun työntekijöiden luokkaan kuuluu "nuori henkilö, joka on alle 25-vuotias tai joka on päättänyt täysipäiväisen opiskelun enintään kaksi vuotta sitten ja joka ei aikaisemmin ole saanut ensimmäistä vakinaista työpaikkaansa". Kyseisellä määritelmällä ei täsmennetä, ovatko alle 25-vuotiaat nuoret sellaisenaan epäedullisessa asemassa, vai onko heidän lisäksi täytettävä myös toinen edellytys, joka koskee ensimmäisen vakinaisen työpaikan puuttumista.

41 Mainittua säännöstä on arvioitava siten, että sillä pyritään myöntämään valtiontukia henkilöille, joilla on vaikeuksia päästä ensimmäistä kertaa työmarkkinoille täysipäiväisten opintojensa päätteeksi, koska työnantajat saattavat pitää kyseisenlaisia henkilöitä vähemmän tuottavina, kun otetaan huomioon se, että heillä ei ole lainkaan ammatillista kokemusta.

42 Kyseisen säännöksen päämäärästä seuraa tämän johdosta se, että henkilö kuuluu epäedullisessa asemassa olevien työntekijöiden luokkaan ainoastaan, mikäli hän täyttää kumulatiivisesti molemmat edellytykset. Yhtäältä edellytetään, että hän on alle 25-vuotias tai vaihtoehtoisesti, mikäli hän on tätä vanhempi, että hän on päättänyt täysipäiväisen opiskelun enintään kaksi vuotta sitten. Toisaalta edellytetään, että hän ei ole vielä löytänyt ensimmäistä vakinaista työpaikkaansa.

43 Tällainen tulkinta saa vahvistusta tutkittaessa riidanalaisen asetuksen 2 artiklan muita säännöksiä. Kyseisen asetuksen 2 artiklan f alakohdan viii alakohdassa mainitulla epäedullisessa asemassa olevan työntekijän määritelmällä viitataan niin ikään alle 25-vuotiaisiin henkilöihin, mutta siinä edellytetään aikaisempaa ammatillista toimintaa, jota seuraa pitkä työttömyysjakso, jolla on epäedullinen vaikutus kyseisten nuorten pyrkimyksiin työmarkkinoille palaamiseksi. Tässä toisessa määritelmässä alle 25-vuotiaat henkilöt sisällytetään pitkäaikaistyöttömien määritelmään. Mikäli komission tarkoituksena olisi ollut se, että alle 25-vuotiaita nuoria pidetään epäedullisessa asemassa olevina jo pelkästään ikänsä puolesta, kyseisiä henkilöitä ei olisi sisällytetty toiseen määritelmään, jolla heidät nimenomaisesti luetaan kuuluviksi pitkäaikaistyöttömien ryhmään.

44 Siten riidanalaisen asetuksen 2 artiklan f alakohdan i alakohdan ei voida katsoa olevan niin epäselvä, että sillä loukattaisiin oikeusvarmuuden periaatetta.

45 Neljänneksi Belgian hallitus väittää riidanalaisen asetuksen olevan epäselvä sikäli kuin kyse on 4 artiklan, jossa säädetään tuesta työpaikkojen luomiseksi, 5 artiklan, jossa säädetään tuesta epäedullisessa asemassa olevien ja alentuneesti työkykyisten työntekijöiden palkkaamiseksi, ja 6 artiklan, jossa säädetään pysyvästä tuesta alentuneesti työkykyisten työntekijöiden työllistämiseksi, välisestä suhteesta. Belgian hallituksen mukaan riidanalaisessa asetuksessa ei täsmennetä selkeästi, mitä edellytyksiä sovelletaan tilanteissa, joissa tuki täyttää samanaikaisesti kahdessa edellä mainituista artikloista asetetut edellytykset.

46 On todettava, että riidanalaisen asetuksen systematiikasta ja päämäärästä seuraa se, että edellä mainituissa artikloissa säädetyillä vapautuksilla pyritään eri tavoitteisiin ja että kussakin artiklassa soveltuvuudelle asetetut edellytykset ovat lähtökohtaisesti itsenäisiä toisiinsa nähden. Siten, kun tuki täyttää jossakin mainituista artikloista

säädetyt edellytykset, se soveltuu yhteismarkkinoille riippumatta siitä, saattaisiko se mahdollisesti täyttää myös jossain toisessa kyseisistä artikloista säädetyt edellytykset. Vaikka riidanalaisen asetuksen 8 artiklan 4 kohdassa sallitaankin eräissä tilanteissa sellaisten tukien kasaantuminen, jotka täyttävät useiden säännösten edellytykset, mainitulla 4 kohdalla ei kuitenkaan muuteta kussakin säännöksessä olevia varsinaisia tukien myöntämisedellytyksiä. Riidanalaisen asetuksen 4, 5 ja 6 artiklan välinen suhde ei näin ole mitenkään epäselvä.

47 Viidenneksi Belgian hallitus moittii riidanalaista asetusta siitä, että sen 8 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta on epäselvä. Ensinnäkin kyseisessä säännöksessä ei esitetä, voivatko aluetuet työpaikkojen luomiseksi muodostaa mainitussa 8 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja "muita — — valtiontukia" ja voivatko ne näin ollen kasautua saman asetuksen 5 ja 6 artiklan nojalla myönnettyjen tukien kanssa sellaiseen bruttointensiteettiin saakka, jonka määrä on 100 prosenttia palkkakustannuksista, vai onko mainittuja tukia pidettävä kyseisessä 5 artiklassa tarkoitettuina työllisyystukina, jotka voivat kasautua sellaiseen bruttointensiteettiin saakka, jonka määrä on 50 tai 60 prosenttia palkkakustannuksista, kuten viimeksi mainitussa säännöksessä säädetään. Toiseksi ilmaisusta "ajalta, jolloin — — työntekijä on työllistetty", ei selviä, viitataanko sillä alentuneesti työkykyisten ja epäedullisessa asemassa olevien työntekijöiden osalta koko heidän työskentelyaikaansa, vai ainoastaan ajanjaksoihin, joiden ajan työnantajan on säilytettävä työpaikka, eli riidanalaisen asetuksen 4 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun kahden tai kolmen vuoden aikaan tai saman asetuksen 5 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun 12 kuukauden aikaan.

48 Ensinnäkin ilmaisun "muita — — valtiontukia" osalta on todettava, että siihen ei sisälly mitään rajoituksia ja näin kyseeseen voivat tulla aluetuet työpaikkojen luomiseksi. Toiseksi ilmaisun "ajalta, jolloin — — työntekijä on työllistetty", osalta on todettava, ettei Belgian hallitus ole esittänyt mitään seikkoja, jotka tukevat väitettä, jonka mukaan kyseinen ilmaisu voi tarkoittaa myös ajanjaksoa, jonka ajan yrityksen on säilytettävä työpaikka. Lisäksi tällainen tulkintamahdollisuus on suljettava pois, kun vertaillaan kyseessä olevan lainkohdan eri kieliversioita, kuten englannin- (period for which the worker or workers are employed), ranskan- (toute

période d'emploi), saksan- (während der Beschäftigung des oder der betreffenden Arbeitnehmer), espanjan- (período de contratación de los trabajadores) ja italiankielistä versiota (periodo di occupazione dei lavoratori considerati). Kyseisellä ilmauksella tarkoitetaan siis epäilyksettä ajanjaksoa, jolloin alentuneesti työkykyinen tai epäedullisessa asemassa oleva työntekijä on tosiasiallisesti palkattuna.

49 Kuudenneksi Belgian hallitus katsoo, että riidanalaisella asetuksella luodaan epäselvyyttä, koska sen 4 artiklan 3 kohdassa viitataan nettointensiteettiin, vaikka asetuksessa lähtökohtaisesti käytetään bruttointensiteetin käsitettä. Tämän viimeksi mainitun muuntaminen nettointensiteetiksi on kyseisen hallituksen mukaan vaikeaa.

50 On kuitenkin todettava, että Belgian hallitus ei esitä mitään täsmällistä väitettä, jolla se pyrkisi tosiasiallisesti osoittamaan mainitsemansa vaikeuden. Tämän seurauksena kyseistä väitettä ei voida hyväksyä.

Ensimmäisen kanneperusteen toinen osa

51 Belgian hallitus väittää, että riidanalainen asetus ei noudata asetuksen N:o 994/98 1 artiklaa eikä tämän viimeksi mainitun asetuksen päämäärää, jotka edellyttävät niiden edellytysten osalta, joiden täyttyessä tuki soveltuu yhteismarkkinoille, että komissio ainoastaan kodifioi olemassa olevan käytäntönsä, ja joilla tämän seurauksena suljetaan pois mahdollisuus uusien ankarampien edellytysten säätämisestä.

52 Aluksi on todettava, että kyseisen 1 artiklan sanamuodon perusteella ei mitenkään voida todeta sitä, että komissiolla oli velvollisuus vahvistaa soveltuvuusedellytykset täysin olemassa olevan käytäntönsä mukaisesti ilman, että sillä oli mahdollisuus muuttaa niitä. Kyseisessä säännöksessä todetaan ainoastaan yleisellä tavalla, että työllisyystukien vapautuksesta annettavassa asetuksessa on täsmennettävä tukien kynnysarvot ja tukien kasautumista koskevat edellytykset, ottamatta kuitenkaan kantaa mainittujen vaatimusten varsinaiseen sisältöön.

53 Lisäksi kyseisen asetuksen neljännestä perustelukappaleesta ilmenee, että komissiolla oleva huomattava kokemus työllisyystukien alalla on ainoastaan kannustanut neuvostoa valtuuttamaan komission määrittämään soveltuvuusedellytykset. Komissiota toki pyydettiin täten implisiittisesti hyödyntämään käytäntöään edellytysten määrittämisessä. Neuvoston antamaa lainsäädäntövaltuutusta ei kuitenkaan voida tulkita niin, että sillä edellytettiin komission rajoittuvan ainoastaan aiemman käytäntönsä kodifioimiseen ja olemaan käyttämättä kokemustaan uusien, jopa aiempaa ankarampien edellytysten asettamiseksi.

54 Lisäksi toisin kuin Belgian hallitus esittää, se seikka, että asetuksessa N:o 994/98 ei säädetä siirtymätoimenpiteiden toteuttamisesta olemassa olevien tukijärjestelmien saattamiseksi riidanalaisessa asetuksessa säädettyjen uusien edellytysten mukaisiksi, ei voi johtaa komissiolle myönnettyjen toimivaltuuksien rajoittamiseen. Uusiin tukiin sovellettavien uusien sääntöjen antamisella ei ole mitään vaikutusta olemassa oleviin tukijärjestelmiin, ja näin siirtymätoimenpiteet ovat tarpeettomia. Lisäksi täytäntöönpanovallan ulottuvuuden ja valtuutusasetuksessa olevien siirtymäsäännösten tai niiden puuttumisen välillä ei ole mitään erityistä yhteyttä.

55 Näin ollen ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

Toinen kanneperuste

Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa

56 Belgian hallitus väittää, että koska riidanalaisessa asetuksessa ainoastaan todetaan, että sitä sovelletaan järjestelmiin, jotka ovat EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, määrittelemättä valtiontuen käsitettä, mainitulla asetuksella loukataan oikeusvarmuuden periaatetta, joka edellyttää, että oikeussäännön on oltava selkeä ja ennakoitava. Lisäksi, koska kyseisen määritelmän puuttuminen aiheuttaa sen, että työllisyyden edistämistoimenpiteistä on ilmoitettava komissiolle, ja sikäli kuin huomioon ei oteta jäsenvaltioiden perustuslaillisia erityispiirteitä ja erityisesti sitä, että eräät jäsenvaltiot koostuvat alueellisista yksiköistä, riidanalaisella asetuksella loukataan myös toissijaisuusperiaatetta ja suhteellisuusperiaatetta.

57 Tältä osin on muistutettava, että EY 7 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa edellytetään, ett kukin toimielin toimii sille perustamissopimuksella annettujen toimivaltuuksien rajoissa.

58 Nyt esillä olevassa asiassa neuvosto on asetuksella N:o 994/98 uskonut komissiolle toimivallan todeta, että eräät tukiluokat soveltuvat yhteismarkkinoille eikä ilmoitusvelvollisuus koske niitä. EY 87 artiklan suhteen arvioituna neuvosto on siis ainoastaan valtuuttanut komission panemaan täytäntöön mainitun artiklan 3 kohdan, jossa määrätään poikkeuksista 1 kohdassa määrättyyn pääsääntöön, jonka mukaan tuet ovat kiellettyjä. Neuvosto ei sitä vastoin ole myöntänyt komissiolle mitään toimivaltaa tulkita EY 87 artiklan 1 kohtaa, jossa määritellään valtiontuen käsite. Komissiolla ei täten ollut toimivaltaa esittää sitovaa ja yleistä määritelmää valtiontuen käsitteestä. Se on siis toiminut toimivaltansa rajoissa eikä näin ollen ole loukannut yleisiä oikeusvarmuutta, toissijaisuutta tai suhteellisuutta kokevia periaatteita.

Toisen kanneperusteen toinen osa

59 Belgian hallitus väittää, että riidanalaisella asetuksella loukataan suhteellisuusperiaatetta, koska asetuksen 2 artiklan f alakohdassa luetellaan tyhjentävästi ne epäedullisessa asemassa olevien työntekijöiden luokat, jotka voivat saada kyseisen asetuksen 5 artiklan perusteella myönnettyä tukea. Tämän johdosta kansallisilla viranomaisilla ei ole mahdollisuutta toteuttaa todellista politiikkaa kaikkien epäedullisessa asemassa olevien työntekijöiden työmarkkinoille palaamiseksi, koska eräät kyseisistä henkilöistä kuuluisivat mainittuihin luokkiin, mikäli alueelliset erityispiirteet otettaisiin huomioon, mutta he eivät kuitenkaan täytä riidanalaisessa asetuksessa esitettyä määritelmää.

60 Mainitun määritelmän mukaan epäedullisessa asemassa olevalla työntekijällä tarkoitetaan "henkilöä, joka kuuluu ryhmään, jolla on vaikeuksia päästä työmarkkinoille ilman apua eli henkilöä, joka täyttää ainakin yhden [11 ehdosta]", jotka on lueteltu tyhjentävästi ja joissa on kyse esimerkiksi nuorista, siirtotyöläisistä tai pitkäaikaistyöttömistä.

61 Suhteellisuusperiaatteen loukkaaminen edellyttää, että yhteisön säädöksellä, päätöksellä tai muulla toimenpiteellä asetetaan oikeussubjektille velvollisuus, joka ylittää ne rajat, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista niillä tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseksi ja tähän soveltuvaa.

62 Riidanalaisella asetuksella ei edellytetä niiltä toimenpiteiltä, joita toteutetaan sellaisten työntekijöiden eduksi, joita kyseisessä asetuksessa epäedullisessa asemassa olevista työntekijöistä annettu määritelmä ei koske, minkään uusien velvoitteiden täyttämistä. Koska riidanalaisessa asetuksessa ei oteta kantaa mainittuihin toimenpiteisiin, siinä ylläpidetään niiden osalta jo EY 88 artiklan 3 kohdassa asetettu ilmoitusvelvollisuus. Tämän seurauksena komissio ei ole loukannut suhteellisuusperiaatetta.

63 Belgian hallitus katsoo myös, että laatimalla edellä mainitun tyhjentävän luettelon epäedullisessa asemassa olevista työntekijöistä, komissio on lisäksi loukannut yhteisön toimien johdonmukaisuutta koskevaa periaatetta, koska riidanalaisella asetuksella rajoitetaan merkittävästi kansallista työmarkkinapolitiikkaa, jota yhteisö kuitenkin pyrkii kannustamaan.

64 On todettava, että komission on noudatettava EY 87 ja EY 88 artiklan sekä perustamissopimuksen muiden määräysten välistä johdonmukaisuutta (ks. vastaavasti asia C-225/91, Matra v. komissio, tuomio 15.6.1993, Kok. 1993, s. I-3203, Kok. Ep. XIV, s. I-233, 42 kohta).

65 Näiden muiden määräysten joukossa on EY 127 artikla, jossa määrätään, että yhteisö myötävaikuttaa työllisyyden korkeaan tasoon edistämällä jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja tukemalla sekä tarvittaessa täydentämällä niiden toimintaa. Mainitun määräyksen mukaan työllisyyden korkeaa tasoa koskeva tavoite otetaan huomioon yhteisön politiikkojen ja toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

66 Tämän seurauksena komission on varmistuttava siitä, että sen tukipolitiikan ja yhteisön työllisyyden alalla toteuttamien toimenpiteiden välillä on tarvittava johdonmukaisuus.

67 Komissiolla on kuitenkin valtiontukien alalla laaja harkintavalta, jonka käyttäminen edellyttää taloudellisten ja yhteiskunnallisten kysymysten arviointeja, jotka on tehtävä yhteisön näkökulmasta (ks. asia C-303/88, Italia v. komissio, tuomio 21.3.1991, Kok. 1991, s. I-1433, Kok. Ep. XI, s. I-127, 34 kohta ja asia C-156/98, Saksa v. komissio, tuomio 19.9.2000, Kok. 2000, s. I-6857, 67 kohta). Tilanne on näin

muun muassa silloin, kun komissio pyrkii sovittamaan yhteen tavoitteen, jolla pyritään takaamaan vääristymätön kilpailu yhteismarkkinoilla, muiden yhteisön tavoitteiden, kuten työllisyyden edistämisen kanssa.

68 Kun komissiolla on kyseisenkaltainen merkittävä harkintavapaus, yhteisöjen tuomioistuin ei kyseisen vapauden käytön lainmukaisuutta valvoessaan voi omalla arvioinnillaan korvata toimivaltaisen viranomaisen tekemää arviointia, vaan sen on rajoituttava tutkimaan, ettei kyseinen viranomainen ole tehnyt ilmeistä virhettä eikä käyttänyt väärin harkintavaltaansa ja ettei se ole selvästi ylittänyt harkintavaltansa rajoja (ks. em asia Saksa v. komissio, tuomio 5.10.2000, 26 kohta ja yhdistetyt asiat C-27/00 ja C-122/00, Omega air ym., tuomio 12.3.2002, Kok. 2002, s. I-2569, 64 kohta).

69 Nyt esillä olevassa asiassa on todettava, että Belgian hallitus ei ole esittänyt mitään seikkoja, joilla osoitettaisiin, että komission arviointiin liittyy edellä mainitun kaltaisia virheellisyyksiä. Tämän johdosta väitettä ei voida hyväksyä.

Toisen kanneperusteen kolmas osa

70 Belgian hallitus katsoo, että ylläpitämällä komission aiemmin hyväksymät tukijärjestelmät ja samalla ottamalla uusia tukijärjestelmiä varten käyttöön huomattavasti ankaramman järjestelmän, riidanalaisella asetuksella loukataan syrjintäkiellon periaatetta. Mikäli komission tarkoituksena on tiukentaa tukien soveltuvuudelle

asetettuja edellytyksiä, syrjintäkiellon periaate edellyttää, että se toteuttaa tarvittavat toimenpiteet olemassa olevien tukien saattamiseksi riidanalaisen asetuksen mukaisiksi.

71 On muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhdenvertaisen kohtelun periaate tai syrjintäkiellon periaate edellyttävät, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla eikä erilaisia tapauksia kohdella samalla tavalla, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti perustella (asia C-304/01, Espanja v. komissio, tuomio 9.9.2004, Kok. 2004, s. I-7655, 31 kohta ja asia C-210/03, Swedish Match, tuomio 14.12.2004, Kok. 2004, s. I-11893, 70 kohta).

72 Nyt esillä olevassa asiassa riidanalaisella asetuksella kohdellaan samalla tavoin tukien myöntämistä kyseisen asetuksen jälkeen luotujen järjestelmien perusteella. Sitä vastoin asetuksella kohdellaan tukien myöntämistä sellaisten järjestelmien puitteissa, jotka komissio on ennen kyseisen asetuksen voimaantuloa todennut soveltuviksi, eri tavalla kuin sellaisten järjestelmien puitteissa, jotka on luotu mainitussa asetuksessa asetettujen uusien soveltuvuusedellytysten mukaisesti. Komissio ei kiistä sitä, että riidanalaisella asetuksella säädetään eräistä tukien soveltuvuudelle asetetuista edellytyksistä, jotka ovat ankarampia kuin komission aiemmassa käytännössä sovelletut edellytykset.

73 Tällainen kohtelu on kuitenkin objektiivisesti perusteltua. Ensinnäkin komissiolta ei voida evätä mahdollisuutta säätää ankarammista soveltuvuusedellytyksistä, mikäli yhteismarkkinoiden kehitys ja pyrkimys vääristymättömään kilpailuun mainituilla markkinoilla tätä edellyttävät. Toiseksi komissio ei voi yksipuolisesti ja EY 88 artiklan 1 ja 2 kohdassa määrätyn menettelyn vastaisesti saattaa olemassa olevia tukijärjestelmiä riidanalaisessa asetuksessa säädettyjen soveltuvuudelle asetettujen uusien edellytysten mukaisiksi. Mikäli näin tulkittaisiin, tämä johtaisi itse asiassa riidanalaisen asetuksen taannehtivaan soveltamiseen ja tällä loukattaisiin oikeusvarmuuden periaatetta sekä niiden henkilöiden, joita asia koskee, perusteltua luottamusta.

74 Tämän seurauksena komissio ei ole loukannut syrjintäkiellon periaatetta.

75 Näin ollen toinen kanneperuste on hylättävä.

Kolmas kanneperuste

76 Belgian hallitus väittää, että riidanalainen asetus on ristiriidassa perustamissopimuksen kanssa, koska mainitun asetuksen oikeudellinen perusta ei ole enää pätevä. Amsterdamin sopimuksella on asetuksen N:o 994/98 jälkeen sisällytetty perustamissopimukseen uusi 137 artiklan 3 kohta, jossa myönnetään neuvostolle toimivalta toteuttaa toimenpiteet työllisyyden edistämisen rahoittamiseksi. Tästä seuraa Belgian hallituksen mukaan se, että komissiolle asetuksella N:o 994/98 myönnetty valtuutus on lakannut olemasta edellä mainitussa artiklassa mainittujen alojen osalta. Belgian hallitus esittää — mikäli se katsotaan tarpeelliseksi — lainvastaisuusväitteen asetuksesta N:o 994/98 sikäli kuin kyseinen asetus on riidanalaisen asetuksen oikeudellisena perustana, mikä on vastoin Amsterdamin sopimuksen määräyksiä, joissa ei sallita kyseisenlaista toimivallan siirtoa neuvoston asetuksella. Samoista syistä EY 137 artiklan 1 kohta on esteenä sellaisten toimenpiteiden toteuttamiselle, joissa on kyse työmarkkinoilta syrjäytyneiden henkilöiden integroimisesta.

77 Aluksi on todettava, että vaikka oletettaisiinkin, että neuvoston komissiolle myöntämän valtuutuksen päämääränä on työllisyyden edistäminen, tällaisella lainsäädäntövaltuutuksella ei poisteta neuvostolta sillä EY 137 artiklan perusteella olevaa toimivaltaa.

78 Lisäksi sillä, että viimeksi mainittua määräystä muutettiin Amsterdamin sopimuksella, ei ole merkitystä nyt esillä olevassa asiassa. On muistutettava, että vakiintuneen

oikeuskäytännön mukaan yhteisön toimivaltajärjestelmässä toimen oikeudellisen perustan valinnan on perustuttava objektiivisiin seikkoihin, jotka voivat olla tuomioistuinvalvonnan kohteena. Tällaisiin seikkoihin kuuluvat erityisesti toimen tarkoitus ja sisältö (ks. erityisesti asia C-269/97, komissio v. neuvosto, tuomio 4.4.2000, Kok. 2000, s. I-2257, 43 kohta ja asia C-36/98, Espanja v. neuvosto, tuomio 30.1.2001, Kok. 2001, s. I-779, 58 kohta).

79 Jos yhteisön säädöksen tutkinnasta käy ilmi, että säädöksellä on kaksi tarkoitusta tai että siinä on kahdenlaisia osatekijöitä, ja jos yksi niistä on yksilöitävissä pääasialliseksi tai määräämäksi osatekijäksi ja toinen on ainoastaan liitännäinen osatekijä, säädös on annettava ainoastaan yhden oikeudellisen perustan perusteella eli sen, jota säädöksen tarkoitus tai sen pääasiallinen tai määräävä osatekijä edellyttää (ks. mm. asia C-42/97, parlamentti v. neuvosto, tuomio 23.2.1999, Kok. 1999, s. I-869, 39 ja 40 kohta ja em. asia Espanja v. neuvosto, tuomio 30.1.2001, 59 kohta).

80 Vaikka nyt esillä olevassa asiassa sekä asetuksella N:o 994/98 että riidanalaisella asetuksella on merkitystä työllisyyden edistämisessä, asetusten ensisijaisena tarkoituksena on yhteismarkkinoille soveltuvien tukien määrittäminen ja näiden vapauttaminen ilmoitusvelvollisuudesta. Siten mainituilla asetuksilla pannaan täytäntöön muun muassa EY 87 artiklan 3 kohta, jonka mukaan eräät tuet, joilla tavoitellaan yleisen edun mukaisia tavoitteita, voivat olla yhteismarkkinoille soveltuvia sikäli kuin kilpailun vääristyminen on perusteltavissa tukien tavoitteilla.

81 Edellä esitetystä seuraa, että neuvosto on antanut asetuksen N:o 994/98 pätevästi EY:n perustamissopimuksen 94 artiklan (josta on tullut EY 89 artikla) nojalla ja että kyseinen asetus saattoi olla riidanalaisen asetuksen oikeudellisena perustana myös sen jälkeen, kun perustamissopimukseen oli Amsterdamin sopimuksella lisätty EY 137 artikla.

82 Kolmas kanneperuste on näin ollen hylättävä.

83 Koska mitään Belgian kuningaskunnan esittämistä kanneperusteista ei hyväksytty, kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

84 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Belgian kuningaskunnan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Belgian kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset